

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิดที่ปรากฏในเรื่องสั้น

ผลการวิเคราะห์สรุปว่า เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ ใช้ข้อมูลและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ ทั้งที่เป็นทฤษฎี ข้อมูล และความคิดทางวิทยาศาสตร์ ประกอบกับข้อมูลทางจินตนาการ ในการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแนวคิด

เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ 130 เรื่อง สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะแนวเรื่องได้ 5 กลุ่ม คือ แนวเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางระหว่างดวงดาวและการผจญภัยในอวกาศ มนุษย์ต่างดาว และสงครามระหว่างดวงดาว แนวเรื่องเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ การทดลองทางวิทยาศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงทางชีววิทยา แนวเรื่องเกี่ยวกับเวลา แนวเรื่องเกี่ยวกับโลกในอนาคต และแนวเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่องแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ กลวิธีการสร้างโครงเรื่องโดยอาศัยทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก และกลวิธีการสร้างโครงเรื่องโดยใช้ข้อมูลทางจินตนาการเป็นหลัก กลวิธีการสร้างโครงเรื่องโดยอาศัยทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ได้แก่ สร้างโครงเรื่องโดยใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นเงื่อนไขของปัญหา ทฤษฎีวิทยาศาสตร์อาจเป็นตัวเริ่มให้ปัญหาเกิดขึ้นหรือตัวละครเอกในเรื่องเป็นผู้ทำให้ปัญหานั้น ๆ เกิดขึ้น และการสร้างโครงเรื่องโดยใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นแนวความคิดหรือเครื่องมือแก้ปัญหา โดยให้ตัวละครในเรื่องย้อนไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตหรือให้ตัวละครสร้างสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหา เช่น สร้างสนามแม่เหล็กป้องกันภัยจากพายุแม่เหล็กที่เกิดจากจุดดับบนดวงอาทิตย์

ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่องที่อาศัยข้อมูลทางจินตนาการเป็นหลัก กลวิธีนี้มักจะสัมพันธ์กับแนวเรื่อง ในแต่ละแนวเรื่องนั้นชัยคุปต์จะใช้ข้อมูลจากจินตนาการในการสร้างโครงเรื่อง เช่น แนวเรื่องการเดินทางและการผจญภัยในอวกาศ จะใช้กลวิธีการสร้างโครงเรื่องที่เน้นเหตุการณ์ตามจินตนาการเพื่อให้เรื่องมีความตื่นเต้น ตัวละครในเรื่องต้องเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ แนวเรื่องมนุษย์ต่างดาวจะสร้างโครงเรื่องโดยเน้นบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยของมนุษย์ต่างดาวตามจินตนาการของผู้เขียน กลวิธีการสร้างโครงเรื่องประเภทนี้จะไม่ใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ แต่จะเน้นจินตนาการของผู้เขียนเป็นสำคัญและอาศัยข้อมูลหรือความคิดทางวิทยาศาสตร์มาประกอบ

กลวิธีการสร้างตัวละคร ตัวละครในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ตัวละครที่เป็นสิ่งมีชีวิต ได้แก่ มนุษย์ในปัจจุบันและมนุษย์ในอนาคต มนุษย์ต่างดาว สัตว์หรือพืชที่เกิดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ และตัวละครที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ หุ่นยนต์และหุ่นคน คอมพิวเตอร์ ยานอวกาศ ชัยคุปต์ใช้กลวิธีในการสร้างตัวละคร 2 แบบ ได้แก่ สร้างตัวละครแบบสมจริง คือ การสร้างตัวละครตามข้อมูลจริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น ตัวละครที่เป็นมนุษย์ก็จะมีความรู้สึกนึกคิด มีรูปร่างลักษณะเช่นเดียวกับมนุษย์ปกติทั่วไป และการสร้างตัวละครสมจริงที่มีข้อมูลหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์รองรับ มักเป็นตัวละครประเภทมนุษย์ในอนาคตที่เกิดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือได้รับผลกระทบจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และตัวละครพืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ส่วนการสร้างตัวละครแบบเหนือจริงหรือเกินจริง คือ การสร้างตัวละครที่อาศัยข้อมูลจินตนาการเป็นส่วนสำคัญ ได้แก่ ตัวละครประเภทมนุษย์ต่างดาว ชัยคุปต์จะใช้จินตนาการในการสร้างรูปร่างลักษณะของตัวละครให้แตกต่างกัน ส่วนตัวละครประเภท หุ่นยนต์และหุ่นคน คอมพิวเตอร์ และยานอวกาศเป็นตัวละครที่มีลักษณะเกินจริง คือ มีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกับมนุษย์ ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียน

กลวิธีการสร้างฉาก ในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากโดยใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ แบ่งย่อยเป็น 3 กลวิธีได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากโดยการคาดคะเนจากข้อมูลของโลกปัจจุบัน กลวิธีการสร้างฉากแบบเหมือนจริง กลวิธีการสร้างฉากโดยการคาดคะเนจากข้อมูลของโลกอนาคต กลวิธีการสร้างฉากโดยใช้ข้อมูลเชิงจินตนาการ แบ่งย่อยเป็น 3 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากแบบอุดมคติ กลวิธีการสร้างฉากแบบดิสโทเปีย กลวิธีการสร้างฉากแบบประติษฐการ

ในด้านแนวคิดของเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ ชัยคุปต์ได้เสนอแนวคิดหลัก 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดหลักเกี่ยวกับผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชัยคุปต์เห็นว่าความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีทั้งคุณและโทษ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัจเจกชน และประชากรของโลก นอกจากนี้ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของมนุษย์และส่งผลกระทบต่อคุณค่าด้านจิตใจของมนุษย์ด้วย แนวคิดหลักเกี่ยวกับมนุษย์ในปัจจุบันและอนาคต ชัยคุปต์เสนอแนวคิดไว้ว่า มนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีพื้นฐานทางจิตใจที่โหดร้าย มนุษย์ในปัจจุบันและอนาคตไม่สามารถกำหนดอนาคตของตนได้อย่างแท้จริง มนุษย์ที่แตกต่างจากมนุษย์อื่นไม่สามารถอยู่ในสังคมได้ ความรู้ของมนุษย์ควรเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ และมนุษย์อยู่ได้ด้วยความหวังและกำลังใจ แนวคิดหลักเกี่ยวกับโลกในอนาคต ชัยคุปต์ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ

ภัยที่เกิดจากดวงอาทิตย์ ภัยที่เกิดจากสงครามนิวเคลียร์และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในอนาคต ในการควบคุมความประพฤติ ลงโทษมนุษย์ และป้องกันการกระทำผิดของมนุษย์ ชัยคุปต์คาดว่าโลกอนาคตจะให้หุ่นยนต์แทนมนุษย์ ในโลกอนาคต คุณค่าทางศิลปะวัฒนธรรม และความเป็นมนุษย์จะยังคงความสำคัญ อาจกล่าวได้ว่า เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์ ใช้ข้อมูลหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นข้อมูลส่วนใหญ่มาประกอบการสร้างโครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร และแนวคิด

ผู้วิจัยเห็นว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดและอยู่ใกล้ชิดกับผู้อ่านมากที่สุด การที่ชัยคุปต์นำข้อมูลหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาประกอบในเรื่องสั้น ได้แก่ โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร หรือแนวคิดนั้น ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายกว่าการอ่านข้อมูลหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์โดยตรง อีกทั้งยังแสดงทัศนคติที่ผู้เขียนมีต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อมนุษย์ ตลอดจนการเตือนให้ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมนุษย์อาจจะคาดคะเนได้หรือคาดคะเนไม่ได้

ในการเสนอข้อมูล ความคิด และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ในรูปของวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นนี้ ผู้อ่านจะได้รับความบันเทิงพร้อม ๆ กับความเข้าใจข้อมูลหรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ และตระหนักถึงภัยในโลกอนาคต เช่น ภัยจากสงครามนิวเคลียร์ที่เกิดจากมนุษย์เอง ภัยธรรมชาติที่เกิดจากดวงอาทิตย์โดยที่มนุษย์คิดไม่ถึง หรือตระหนักถึงผลกระทบจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นอกจากจะมีคุณประโยชน์แล้ว ยังอาจทำให้เกิดปัญหาทั้งต่อปัจเจกชนและส่วนรวมโดยที่มนุษย์เองอาจคาดไม่ถึง เช่น ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาจทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของมนุษย์ เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ส่วนหนึ่งจึงมีลักษณะการสะท้อนปัญหาสังคมอยู่ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของผู้เขียนแต่ละคนเพื่อศึกษากลวิธีการประพันธ์และแนวคิด
2. ศึกษานวนิยายหรือเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์โดยกำหนดช่วงเวลาเพื่อให้เห็นพัฒนาการ